

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-İ
(Konu Özeti-3.Bölüm: II -12)

Özel Eğitim

Yasal Düzenlemeler:

- 👉 Birleşmiş Milletler (BM) Çocuk Haklarına dair Sözleşme
- 👉 BM Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme
- 👉 Millî Eğitim Temel Kanunu
- 👉 Engelliler Hakkında Kanun
- 👉 Salamanca Bildirisi ve Eylem Çerçevesi

Özel Eğitime Gerekksinim Duyan Öğrenciler ve Özel Eğitim

👉 **Özel eğitim ihtiyacı olan birey:** Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren birey.

👉 **Özel eğitim:** Bu bireylerin eğitsel ve sosyal gerekksinimlerini karşılamak amacıyla geliştirilmiş bireyselleştirilmiş eğitim programları aracılığıyla özel olarak yetiştirilmiş personel tarafından uygun eğitim ortamlarında sürdürülen eğitim.

👉 **Zedelenme:** Bireyin sahip olduğu organlarının yapısında ve işleyişinde çeşitli nedenlere bağlı olarak bozulmalar olması durumu.

👉 **Yetersizlik:** Bireyin yaşadığı zedelenme sonucunda sahip olduğu organının işlevini yerine getirememesi.

👉 **Engel:** Bir yetersizlik sonucunda bireyin toplumsal yaşamda akranlarının gerçekleştirebildiği rolleri gerçekleştirememesi durumu.

👉 **Engelli olma durumu:** Çoğunlukla toplum tarafından oluşturulan koşullar sebebiyle bireyin kendinden beklenen rol ve sorumlulukları gerçekleştirememesi.

Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrenciler:

👉 22 yaşından önce ortaya çıkan, hem öğrenme, akıl yürütme, problem çözme gibi zihinsel işlevlerde hem de bireylerin günlük yaşamlarında gerçekleştirdikleri kavramsal, sosyal ve pratik becerilerin toplamı olan uyumsuz davranışlarda önemli sınırlılık durumudur.

👉 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'ne göre zihinsel engelli bireyler dört grupta ele alınmaktadır:

👉 Hafif düzey 👉 Orta düzey 👉 Ağır düzey 👉 Çok ağır düzey

👉 Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler sınırlı düzeyde desteğe ihtiyaç duyarken ağır ve çok ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler, yaşam boyu yoğun özel eğitim ve bakım desteğine ihtiyaç duyabilir.

(Kitabın 3'te 1'ini bitirdik arkadaşlar. Ha gayret. byhy 🙏)

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: II -12)

Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri:

- 👉 Zekâ düzeyi puanları 70 ve altındadır.
- 👉 Dikkat süreleri çok kısa olup dikkati odaklama ve sürdürmede güçlükleri bulunmaktadır.
- 👉 Bellekle de ilgili problemleri bulunmaktadır.
- 👉 Birçok akademik alanda normal gelişim gösteren akranlarına göre geridir.
- 👉 Akranlarına göre daha yavaş öğrenmekle birlikte, soyut kavramları öğrenmede, öğrendikleri bilgileri yeni durumlarla ilişkilendirmede ve genellemede güçlük yaşarlar.
- 👉 Yeni öğrenmelere ilişkin motivasyonları düşüktür ve bu öğrenciler zaman içerisinde öğrenilmiş çaresizlik yaşamaya başlarlar.
- 👉 Dilin hem anlama hem de ifade etme boyutunda zihinsel yetersizlikten etkilenme düzeyine bağlı olarak sorun yaşamaktadır.
- 👉 Sosyal becerilerde yetersizlik ve sosyal kabulü olumsuz yönde etkileyecek problem davranışlar sergileyebilirler.

Otizm Spektrum Bozukluğu(OSB) Olan Öğrenciler:

- 👉 Nörogelişimsel bir bozukluk olup yaşamın erken dönemlerinde sosyal iletişim ile etkileşimde güçlük yaşama ve sınırlı yineleyici davranışlar sergileme gibi belirtilerle ortaya çıkan bir durumdur.
- 👉 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde hafif, orta ve ağır düzeyde olmak üzere sınıflandırma yapılmıştır.

Otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin özellikleri:

- 👉 Otizm, bir sosyal iletişim bozukluğudur. OSB olan öğrenciler göz kontağından kaçınırlar ya da gözlerinin kenarlarından bakabilirler.
- 👉 İsimlerine tepki vermeyebilir, diğer insanlara karşı ilgisiz görünebilir ya da çok az ilgi gösterebilirler.
- 👉 Beden dilini kullanma ve anlama konusunda çeşitli sorunlar yaşayabilir, sosyal durumlarda ses tonunu veya yüz ifadesini anlamakta zorluk çekebilir.
- 👉 Diğer insanların düşünce ve duygularını anlama yeteneğinde yani zihin teorisinde sınırlılıklara sahiptir.
- 👉 Oyun becerileri sınırlıdır.
- 👉 Yönergeleri anlama ve takip etme gibi alıcı dil boyutunda güçlük yaşayabilecekleri gibi, duygu ve düşüncelerini ifade etme gibi ifade edici dil boyutunda da sınırlılıklara sahip olabilirler.
- 👉 Yaklaşık %20-30'u konuşmada gecikme yaşar ya da bu beceriyi edinemez.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: II -I2)

👉 Konuşabilen öğrencilerde ise konuşmada gecikme ya da eş zamanlı ekolali (ses tekrarları) görülebilir.

👉 Soyut kavramları anlamakta, şaka gibi sosyal dili yorumlamada zorlanırlar.

👉 OSB olan birçok öğrenci basmakalıp motor veya sözel davranışlar sergileyebilir. Nesneleri döndürme, el çırpma ve sallanma gibi sınırlı ve tekrarlayan motor davranışlar görülebilir.

👉 Bazı nesnelere aşırı derecede meşgul olabilir ya da çok sınırlı ilgi alanlarına sahip olabilirler.

👉 Rutinlere ve aynılıklara aşırı bağlı olup değişikliklerden rahatsız olma, kurallara uymakta ısrarcı olma veya esnek olmayan düşünceye sahip olma gibi davranışlar sergileyebilirler.

👉 Aşırı duyarlılıktır. Bu öğrencilerin bazıları sesten bazıları dokunmadan ya da görsel uyarılmadan rahatsız olabilir.

👉 Görsel olarak sunulduğunda bilgileri daha kolay işleyebilirler.

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler:

👉 Okuma, yazılı anlatım ve/veya matematik alanında güçlüklerle karakterize olan nörogelişimsel bir bozukluktur.

👉 Normal zekâya sahip olmalarına karşın beynin atipik işleyişinden kaynaklı olarak bilgiyi işleme ve edinme biçimi bakımından akranlarından farklı özellikler gösterirler.

👉 Yaygın olarak 👉 Okuma bozukluğu (disleksi),

👉 Yazılı anlatım bozukluğu (disgrafi)

👉 Matematik bozukluğu (diskalkuli) olarak sınıflandırılır.

Öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin özellikleri:

👉 Yapabilecekleri ile yapabildikleri arasındaki fark fazladır. Normal bir zekâya sahip oldukları hâlde özellikle bazı akademik alanlarda akranlarından önemli ölçüde ayrılan güçlükler yaşar.

👉 Performanstaki değişkenlik fazladır. Örneğin, matematsel hesaplamalarda oldukça hızlı ve doğru performans sergilerken okuma alanında hatalı ve heceleyerek okumayabilir.

👉 Özellikle disleksi olan öğrenciler okumada ciddi problemler yaşarlar.

👉 Okuduğunu anlamakta da zorlanırlar.

👉 Bir kısmı; harfleri, kelimeleri doğru bir şekilde yazmada ve yazım sürecinde imla ve dil bilgisi kurallarına dikkat etmede problem yaşayabilir.

👉 Mat. ile ilgili kavram ve olguları anlamakta ve hesaplamada zorlanabilirler.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: II -I2)

👉 Akademik alanda yaşadıkları başarısızlıklar nedeniyle güdülenme problemleri yaşarlar.

👉 Dilin mekanik ve sosyal kullanımlarıyla ilgili sorunlar yaşar. Mekanik olarak sözdizimi (gramer), semantik (kelime anlamları) ve fonoloji (kelimeleri bileşen seslerine ayırma ve tek tek sesleri bir araya getirerek kelimeler oluşturma yeteneği) ile ilgili sorunları vardır. Dilin sosyal kullanımına ise pragmatik denir. Karşılıklı sohbet konusunda sorun yaşarlar.

👉 Bazıları görsel ya da işitsel algı alanında güçlük yaşayabilir.

Dil ve Konuşma Bozukluğu Olan Öğrenciler:

👉 Dilin biçim, içerik ve kullanım bileşenlerinin bütünleştirilmesi sırasında bu bileşenlerin en az birinde ortaya çıkan sorunlardır.

👉 Amerika Konuşma, Dil ve Duyuma Birliği'ne göre bir öğrenci sadece dil ya da sadece konuşma alanında güçlük yaşayabileceği gibi her iki alanda da güçlük yaşayabilir.

👉 Başkalarının söylediklerini anlamakta güçlük çekebilir. (Alıcı dil bozukluğu)

👉 Duygu ve düşüncelerini ifade etmekte sorun yaşayabilirler. (İfade edici d.b)

👉 Bir öğrenci hem alıcı hem de ifade edici dil bozukluğu yaşayabilir.

👉 Konuşma bozukluğu olan öğrenciler, ses üretiminde ya da bazı sesleri söylemede zorlanabilir.

👉 Kekeleyebilir ya da konuşma ritmini ayarlamada sorun yaşayabilir.

İşitme Yetersizliği Olan Öğrenciler:

👉 İşitme engelli birey: İşitme duyarlılığının kısmi ya da tamamen yitirilmesinden kaynaklı özel eğitim ve destek eğitime ihtiyaç duyan bireydir.

👉 İşitme kayıplarının şiddeti, bireyin desibel (dB) cinsinden ölçülen sesi almasıyla belirlenir. İşitme kaybı dereceleri:

İşitme Düzeyi	Kayıbı	Sınıflandırma	Açıklama
0-15 dB		Normal	İletişim üzerinde herhangi bir etkisi yoktur.
16-25 dB		Çok hafif	Gürültülü ortamlarda, kısık sesleri anlamakta güçlük yaşarlar.
26-40 dB		Hafif	Sessiz ortamlarda kısık ya da uzaktan gelen sesleri anlamakta güçlük yaşarlar. Sınıf içi tartışmaları takip etmede zorlanırlar.
41-55 dB		Orta	Karşılıklı konuşma sırasında sadece yakın mesafeden konuşulanı anlarlar.
56-70 dB		Orta-ağır	Yalnızca yüksek sesli, net konuşmalar duyulabilir ve grup durumları büyük zorluklar yaratır. Konuşma, belirgin şekilde bozulmuş olsa da anlaşılabilir.
71-90 dB		Ağır	Yüksek sesli olmadıkça konuşmalar duyulamaz, o durumda bile, birçok kelimeyi ayırt edemezler. Çevresel sesleri duyabilseler bile anlamlandıramazlar. Konuşma hiçbir zaman anlaşılır değildir.
91 dB ve üzeri		Çok ağır	Karşılıklı konuşmaları duyamazlar. Ancak bazı yüksek çevresel sesleri duyulabilirler. Konuşmanın anlaşılır değildir ya da hiç gelişmemiş olabilir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

ÖZEL ÖĞR. GEREKS. DUYAN ÖĞRENCİLER VE ÖZEL ÖĞRETİM-5 (Konu Özeti-3.Bölüm: II -12)

İşitme yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri:

- 👉 Zihinsel olarak bir problemleri yoktur, normal zekâ düzeyine sahiptir.
- 👉 Okuma düzeyleri, işiten akranlarından önemli ölçüde daha düşüktür.
- 👉 Konuşulanları anlama ve kendi konuşmalarının anlaşılabilirliği işitme yetersizliğinin düzeyine bağlı olarak artıp azalabilir.
- 👉 Yaygın olarak dil ve iletişim becerilerini olumsuz yönde etkiler.
- 👉 İşitme cihazları yardımıyla devam eden eğitim faaliyetlerine önemli ölçüde katılım göstermektedirler.

Görme Yetersizliği Olan Öğrenciler:

- 👉 Gözün yapısında oluşan zedelenmeye bağlı olarak gözün görme işlevini gerçekleştirememesi durumudur.
- 👉 Az gören ve kör olarak sınıflandırılabilir.

Görme yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri:

- 👉 Kendi içlerinde oldukça heterojen bir gruptur.
- 👉 Öğrenme deneyimlerini dokunarak ve işiterek edinebilmektedir.
- 👉 Çevrelerinde hareket etme yeterlikleri sınırlı olabilir ve bu durum deneyimlerini, sosyal ilişkilerini ve bilgi edinme süreçlerini de sınırlandırabilir.
- 👉 Görme kaybı öğrencinin bilişsel gelişimi engelleyebilecek bir durumdur. Çünkü bilişsel gelişim deneyimlerden etkilenir. Görme kaybı ise deneyime engel olabilir.
- 👉 Dil ve iletişim becerileri gözleri gören akranları ile benzer özellikler gösterir.

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

 Meb Ders .Com Ailesi

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

Telegram Kanalı

Telegram Kanalı

Facebook Grubu

Facebook Grubu

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

HASAN YILDIRIM

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama